

Angela Murinai

10 OKOM A HARAGRA

Nőnek lenni
egy macsó
világban

Tea
Kiadó

Írta: Angela Murinai
Felelős szerkesztő: Kele Fodor Ákos
Olvasószerkesztő-korrektor: Mandler Judit
Grafikai tervezés-tördelés: Zádor György
Borító fotó: Halasi Eszter

ISBN 978-615-81431-6-5

© Tea Kiadó Kft., 2021
1035 Budapest, Vihar utca 18.
A kiadásért felel László Géza,
a kiadó ügyvezető igazgatója.

www.teakiado.hu

Készült a Gyomai Kner Nyomda Zrt.-ben,
a nyomda alapításának 139. esztendejében, 2021-ben.
A Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülésének tagja.
Felelős vezető: Csöndes Zoltán vezérigazgató
www.gyomaikner.hu

TARTALOM

Előszó	9		
1. OKOM A HARAGRA – A nemi szerepek	20	7. OKOM A HARAGRA – A családi munkamegosztás	
Milyen legyél, hogy szeressenek?	30	és a gondoskodási feladatok.....	116
Hogyan kerül fejedbe az elvárás?	33	A láthatatlan munka értéke	120
Érzelmek, amiket érezhetsz, és amiket nem.....	37	Munkamegosztás a gyerekek születése után.....	124
2. OKOM A HARAGRA – Szépség és öregség.....	44	Idősgondozás, betegápolás.....	126
Az öregedés	48	8. OKOM A HARAGRA – A bántalmazás.....	130
A klimax	50	A hétköznapi hímsovinizmus mint a fizikai erőszak előszobája.....	137
3. OKOM A HARAGRA – A mindent átszövő nőgyűlölet	54	A haszonelvű hímsovinizmus.....	141
A kápók	61	1. A háztartással kapcsolatos feladatok elmulasztása	141
A popfeminista.....	65	2. A női gondoskodással való visszaélés.....	143
Sisterhood.....	68	A burkolt hímsovinizmus.....	146
4. OKOM A HARAGRA – A szex	72	A válsághelyzetben alkalmazott hímsovinizmus.....	149
A szex és az erőszak.....	76	Kényszerítő jellegű hímsovinizmus.....	154
A kicsikart szex	83	9. OKOM A HARAGRA – Erőszak, zaklatás, MeToo	162
5. OKOM A HARAGRA – A házasság.....	88	Nők és a zaklatás	174
Mi van az ásó, kapa, nagyharang után?	94	MeToo	176
6. OKOM A HARAGRA – Az anyaság mítosza.....	98	A Marton-ügy.....	179
Mégis miért ez az erőszakos gyerekmarketing?	101	A KERO-ügy	180
Az anyaság mítoszának születése	103	10. OKOM A HARAGRA – Nők és politika.....	182
Hogyan beszéljünk anyaságról és		Az egyedülálló nő mint politikai erő	191
gyerekvállalásról a saját gyerekeinkkel?	107	+1 OKOM A HARAGRA – Az Isztambuli Egyezmény.....	194
Az abortusz.....	113	Utószó	205

Előszó

Ez a könyv egy átlagos, sokat látott nő írása arról, milyen nőként élni a 21. század elején Magyarországon. Én vagyok ez a nő, ez az átlagos nő, de lehetnél akár te is vagy a szomszédasszonyom. Nem tanultam egyetlen genderelméletet, nem végeztem szociológiai kutatásokat, hanem éltem az életemet úgy, ahogy több millió nő teszi. Megházasodtam, gyereket neveltem, három fiam közül egyet eltemettem. Házias voltam húsz évig annak minden örömeivel és kínjával, majd egy súlyos betegségen át a halálig kísértem a férfit, akivel éltem. Tanító a végzettségem, de dolgoztam mást is, sokfélét. Néha az agyammal, de ha az élet úgy hozta, a fizikai munka sem ijesztett meg.

Tehát éltem, ahogy sokan mások, bele se gondolva, hogy van-e élet azon túl, amit csinálók. Amit mindenki csinál. Majd a negyvenes éveim táján időnként rám tört egy fura érzés a mosogató fölött állva, vagy mikor a sufniban szortíroztam a gyerekeim kinőtt ruháit. Ez az érzés pedig ez volt: Mi a fenét keresek én itt? Mit csinálók én itt? Mintha egy filmet néztem volna valakiről, aki nem én vagyok. Mintha odarajzoltak volna egy életbe, ami nem az enyém. Mintha eltévedtem volna. Ijesztő volt és dühítő is, hiszen ez az élet, amiben voltam, készen volt. Működtek benne a fékek és az ellensúlyok: lábakon bilincs, ház, hitel, gyerek, férj. Ahogy kell, ahogy mindenki él. Mi akkor a baj? Egy napon aztán megjött a pofon is, ami végképp felébresztett.

Még a húszas éveim elején, a főiskola elvégzése után nagy elánnal vettem bele magam a tanításba. Bár a főszuli éveit simán ellógtam, elhülyültem, elpiáltam kiélvezve mindent, amit lehet, azért a vizsgáim soha nem sikerültek rosszul, és később állást is könnyedén kaptam. Amikor elkezdtem tanítani, egy új világ nyílt ki előttem. Rájöttem, hogy bár a főiskolára is csak valahogy odasodródtam (*Jó lesz az neked, majd lesz jó sok nyári szüneted!*), ez a szakma csodás élményeket tartogat számomra. Nagyon bírtam a gyerekeket, és első perctől kezdve kerestem a kihívásokat, a különleges módszereket, amelyekkel örömtelivé tehetem nekik a tanulást. Hamarosan elég ismert pedagógus lettem az országban mint egyike azoknak, akik az akkor még kísérleti szakaszban lévő drámapedagógia módszerével dolgoztak. Nagyon jól ment, és maximálisan kiteljesedtem benne. Minden időmet a gyerekeknek és az önképzésnek szenteltem. Csak egy kutyám

volt, egy víg spániel, akivel azt az időt töltöttem, amit pihenésre, kirándulásra szántam. A tanításhoz használt drámajátékból hamarosan kinőtte magát a színpadi munka is, elvégeztem egy rendezői tanfolyamot, aztán nekiindultam a csapatommal a diákfesztiváloknak. Mindig az élbolyban voltunk, hatalmas sikereink voltak. A diákjaim szerettek iskolába járni, és szerettem én is tanítani. Közben pedig elkezdett körülöttem összesűrűsödni az az értelmiségi közösség, amiben a kreatív tanárok, gyerekszínjátékosok összegyűltek. Hittük, hogy megreformáljuk a magyar oktatást, hogy felépítünk egy olyan iskolarendszert, amelyben jó lesz majd tanárnak és gyereknek lenni. Isteni volt.

Aztán férjhez mentem, és egy napon arra ébredtem, hogy van három fiam. A figyelmem elterelődött önmagamról. Észre sem vettem, mi történik velem, annyira benyelt a család, és az irántuk érzett kötelességtudat és szeretet. Mire kiláttam az anyasággal járó feladatokból, már eltelt tíz év. Ekkorra már főiskolán tanították a drámapedagógiát, én pedig végképp lemaradtam azoktól, akik ezt a tíz évet a pályán töltötték. A kapcsolataim is elfakultak, és annyira fáradt voltam, hogy elképzelhetetlennek tartottam, hogy pótoljam a kimaradt szaktudást. Mondjuk nem is nagyon tudtam volna, hiszen a gyerekeim még ekkor is túl kicsik voltak ahhoz, hogy komoly erőforrásokat vonjak el tőlük, amit azután a magam fejlődésére fordíthatok.

Már bőven negyven körül jártam, mikor elém került egy hír arról, hogy egy kolléga, eszmetárs, csapattag, akivel a kilencvenes évek közepén fej fej melletti versenyben voltunk a színjátékos fesztiválokon az aranyéremért, nos, ő életműdíjat kapott mindazért, amit véghezvitt az alatt a tíz év alatt, amíg én a legót szedegettem a szőnyegből. Bizony. Kitüntették a munkájáért. Tíz év alatt kinevelt legalább ötven gyereket, akiknek hatott a gondolkodására, akiket hozzásegített a kiteljesedéshez, a tehetségük kibontakozásához. Ötvenet. Én ez idő alatt lábra állítottam hármat, akikből ekkor még nem lehetett tudni, mi lesz végül, nem mellesleg pedig sutba dobtam a tehetségem és az ambícióim. Egy háziasszony lettem.

Máig emlékszem arra az iszonyatos veszteségélményre, ami akkor belém mart. Nem tőle sajnáltam a díjat, hanem az fájt, hogy én is megkaphattam volna. Én is eljuthattam volna odáig, ha másképp döntök

az életem bizonyos pontjain. Nem jutottam el. Ez volt az a pofon, ami szembesített azzal, ki lehettem volna ahelyett, aki lettem. A melegítő, idegrocns családanya, akinek tíz éve annyi kapacitása sem volt, hogy egy könyvet el tudjon olvasni. Hová lett az a vibráló szellemű, izgalmas nő, aki voltam? Hová lettek az ötleteim, terveim, vágyaim? A ragyogás a szememből?

Ekkoriban semmibe nem néztem magam. Haragudtam, hogy így elvesztegettem a képességeimet. Gondolkodtam, vajon *mikor* történhetett meg ez velem. Egész kamaszkoromban azt terveztem, hogy soha nem megyek férjhez, nem szülök gyereket, vagy csak egyet, akivel azután halál nyugalomban, egyetértésben fogunk élni. Ehhez képest egy nap arra eszméltem, hogy ott állok egy halom mosatlan edény előtt, és pont azt csinálom, amit soha nem akartam. Ráadásul senki a világon nem kényszerített, hát én döntöttem, csakis én. Minden az én felelősségem.

De tényleg az enyém? Tényleg szabad döntéseim sora volt mindaz, aminek a következményét viselem? Létezik ebben a világban egyáltalán szabad akarat?

Az önmarcangolás és a gyász után elkezdtem utána nézni a dolgoknak, olvasni, figyelni, tanulni, hogy megértsem azt a világméretű átverést, aminek én is, anyám is és az ő anyja is áldozatául estünk. A Rendnek, azaz a patriarchátusnak, amely minden ember életét ostoba szokásokkal, szabályokkal próbálja kordában tartani, összeroszni a sokféleségünket, sokféle tehetségünket és vágyunkat azért, hogy irányíthatók, kontrollálhatók legyünk, és azért, hogy szolgáljuk az elvárásait, ahelyett hogy saját kiteljesedésünket és tehetségünket tartanánk szem előtt.

Mára lehiggadtam valamennyire. Dühös vagyok, de megtanultam a haraggal együtt élni. Volt erre további tíz évem, tarkítva tragédiákkal és örömeikkel. Most, hogy az élő gyerekeim már nagyok, el tudok mélyülni a saját világomban, és csillapítani tudom valamennyire azt az intellektuális éhséget, amely húsz éve kínoz. Az önkifejezés utáni vágy végre kap időt, hogy tegye, amit tennie kell. Előkerültek a festővásznak, kopog a billentyűzet, és történetek születnek az ujjaim alatt. Ha nem is teljes egészében, de a napjaim egyre jelentősebb

hányadában azzal foglalkozom, amivel mindig is akartam: kreatív szellemi munkával, kertészkedéssel, zenével, művelődéssel. Közben pedig tanulok – ezúttal a Rendről. Figyelem a manipulációit, a kisedet játékait, a félelmeit, a dühét és azt a gyűlöletet, amivel a nőket próbálja eltaposni. Minden nap egy harc, hogy a Rend ellenére és ellenében képes legyek a józanságomat, a higgadtságomat és az életkedveimet megőrizni. A patriarchátusban minden pillanat küzdelem pusztán amiatt, mert nőnek születtem.

Ezt a könyvet nem fogják oktatni neked, nem fognak az ebben leírtakból új társadalmi útmutatások születni. Nem fog társadalmi változásokat sürgetni, mert tudom, hogy nem lesznek társadalmi változások. Ez a könyv sok helyütt cáfolja majd mindazt, amit eddig magadról és az életedről meséltek neked, és talán inspirálni fog arra, hogy átgondold, ki vagy valójában, és mit is akarsz ezen a világon. A következőkben azokról az érzésekről olvashatsz, és azokat az értelmezéseket találod, amiket háziasszonyként, feleségként, anyaként, nőként összeraktam a világról mindabból, amit átéltem, és amit a témában elolvastam.

Ha te egy fiatal lány vagy, aki még most készül a felnőtt életére, akkor időnként lehet, hogy azt gondolod majd, csupa hülyeséget olvasol itt, és a világ nem is úgy van, ahogy én mondom. Neked mást meséltek a férfiakról, a nőkről, a szerelemről, a gyerekvállalásról, a karrieréről és a lehetőségeidről. Mindenki mást állított, mint én, épp ezért azt gondolod majd, hogy talán megőrültem, vagy speciálisan nyomorult életem van, és ettől látom ilyennek a világot. Igazán nem haragszom, ha így gondolod, sőt valójában nagyon boldog lennék, ha bizonyosodna, hogy mindenki más helikopter, csak én vagyok bolond.

Ha te egy középkorú nő vagy – idősebb, fiatalabb, mindegy, hány éves –, és már van legalább kettő, darabonként legalább nyolcéves gyereked, plusz egy férjed, akkor lehet, hogy nem fogsz megdöbbenni a leírtakon, sőt lehet, ismerős lesz neked mindaz, amiről olvasol. Nem véletlenül írtam, hogy férjzettnek képzellek, két, nem frissen született gyerekkel. Évek alatt sokszor kaptam kritikát a nyilvános írásaimra olyan nőktől, akik néhány éves házasságban egy aprócska gyerekkel a karjukon igyekeztek hitelteleníteni engem, mondván,

a női létnél csodásabb nincs, a házasságnál, a *gyerMeknél* csodásabb nincs, mindenki, aki mást állít, nyomorult, megkeseredett, kiégett antinő. Már rég nem is próbálom meggyőzni őket arról, hogy valaha mind így kezdtük – inkább annyit mondok: „Gyere vissza tíz év múlva, és beszéljünk arról, mi minden van a mérleg serpenyőiben”. Ha tehát a kritériumoknak megfelelsz, és úgy mondod, hogy nem igaz, amit itt olvasol, akkor én veled fogok örülni, amiért téged elkerült a rendszerszintű elnyomás, a patriarchátus agymosása, hogy te pont azt az életet éled, amire vágytál, és boldog vagy benne. Akkor se dobd el azért a könyvet, mert mire a végére érsz majd, csak még jobban meg fog abban erősíteni, hogy mennyire szerencsés nő vagy.

Ha te fiú vagy férfi vagy, és ezt a könyvet készülsz elolvasni, akkor szerintem valami gond van veled. Elment az eszed, vagy nem szóltak neked előre, mi vár rád. A könyvesboltban a kevésbé tájékozott eladó azt mondta, egy tengeri hajókaland leírását emelted le a polcról, de az is lehet, anyád keze van a dologban, mert titkon azt reméli, hogy nem válsz olyan bunkó macsóvá, amilyenekkel az egész tágabb családok meg van buggyantva.

Előre szólok, hogy ez egy dühös könyv. Haragszik arra a rendszerre, amely téged előnyökhöz juttat. Tudom, hogy te sem vagy feltétlenül jól benne, azonban mindenképpen jobban, mint én, a nő. És ha te véded ezt a rendszert és tagadod mindazt, amivel az én életemet megnehezíti, akkor én rád is dühös vagyok, és érezheted úgy, hogy támadlak. Ez nem egy online felület, itt nem tudsz azonnal kommentelni valamit, nem tudsz kioktatni vagy megszégyeníteni azért, hogy elhallgassak. Ez a könyv már itt van, és ha eléggé felnőtt vagy (már-mint nem öreg, hanem érett és felelősen gondolkodó), akkor kezdesz vele valamit. Javaslom, ha túl sok, ha nagyon felbosszant, akkor se dobd ki, csak menj ki a kertbe kicsit ordítani, aztán ha lehiggadtál, folytasd az olvasást. Próbáld nyitott lenni arra, amit egy nő beszél. Te már így is többet tettél, mint a férfiak legtöbbször: kezdedbe vettél egy könyvet, amit nő írt.

Látod, még bele se melegedtem igazán az írásba, és máris itt az első egyenlőtlenség, ami köztünk feszül. Míg a férfi írókat nők és férfiak egyaránt olvassák, addig a férfiak csak férfi írókkal foglalkoznak.

Miért is érdekelné őket egy nő szava? Mikor tehát azt vizsgáljuk, milyen hátszéllel indulhatunk és mennyi esélyünk van a sikerre nőként akár a blogvilágban, akár a könyvpiacra, akkor bizony elég csak megnézni egy női és egy férfi író követőinek nemi megoszlását, hogy lássuk, a nőknek nagyjából fele annyi, mint egy férfinak.

Én azért remélem, hogy velem maradsz, és átverekszed magad ezen a könyvön. Adsz egy esélyt annak, hogy megláss egy másik valóságot azon kívül, amiben élsz.

Nos, legyél akár nő, akár férfi, remélem, mindattól, amit eddig olvastál, nem dobd el máris a könyvemet azt gondolván, hogy valami depresszióval és életuntagsággal átítatott írást akarok rád sózni. Szó sincs ilyesmiről. A célom az, hogy felhívjam a figyelmedet néhány olyan dologra, amivel a mindennapi életben találkozhatasz. Olyan dolgokra, amik annyira mindennaposak és megszokottak, hogy gyakran fel sem tűnnek, hosszú távon mégis frusztrálnak, bosszantanak és kedvetlenné tesznek. Olyan dolgokra, viselkedésre, szavakra, melyeket férfiként rendszeresen használsz, anélkül hogy észrevennéd, ezekkel a férfiak nők fölötti hatalmát erősíted és konzervárod.

Innentől kezdve egy nőhöz beszélek a könyvben, vagyis női olvasót képzelek a túoldalra. Könnyebb így fogalmaznom, mert elsősorban a nőkhöz akarok beszélni. Ettől függetlenül mindkét fiamnak dedikált díszpéldányt fogok adni a kötetből, és miután elolvasták, vizsgatesztet íratok velük az abban elmeséltekből. Vagy ha azt nem is, de nagyon remélem, hogy a könyv témáit követve megbeszélhetjük az ezekkel kapcsolatos érzéseiket, benyomásaikat. Alig várom, hogy elmeséljék, milyen hatással volt rájuk a könyv, és hogyan látják annak elolvasása után a nőket, a női életet, nők és férfiak helyzetét és viszonyát a társadalomban.

Tehát drága olvasóm, kérlek, hogy légy kritikus! Légy nyitott! Az a célom, hogy gondolkozz, láss tisztán, és merj azzá válni, aki lenni akarsz. Azt akarom, hogy felismerd azokat a kényszerítő erőket és manipulációkat, amelyekkel rá akarnak venni, hogy ne a saját utadat járd. Azt akarom, hogy ne hagyd magad. Ha pedig már megtörtént, ha már behúztak a csöbe, akkor is fontosnak tartom, hogy átlásd, mi történt veled. Egyfajta önterápia át gondolni, mit miért tettél, az életed

eddig részében mi volt tudatos döntés és mi volt az, amit azért tettél, mert azt mondták vagy azt hitted, hogy másképpen nem lehet. Ha volt ilyen, akkor tudd, hogy az nem volt szabad döntés akkor sem, ha közben senki nem szorított pisztolyt a fejedhez. A manipuláció is kényszerítés. Márpedig a világunkat minden szinten átszövi a manipuláció.

Elmesélem, hogyan éltem meg a saját „ébredésem”. Én a feminizmussal mint mozgalommal az iskolában találkoztam először, a történelemkönyvek apró betűs részében, amely még nem úgy működött, mint mostanság a hitelfelvételnél – ha kihagyta az ember, maximum annyi problémája lehetett belőle, hogy nem ötös lett a felelete, hanem csupán négyes. Mert az ötös tanuló kérem szépen az apró betűs részt is tudja. Kivéve, ha az néhány lázadó és engedetlen nőről szól, akik a múlt században tüntetgettek, hóbörögtek a választójog miatt, na hiszen. Véresszájú feministák. Nagyjából ennyit lehetett a témában várni a férfi tanároktól, akik cseppet sem bánták, ha Jeanne d'Arcon kívül maximum akkor esik szó nőkről a történelemórán, ha azok valamely király ágyasaként szerepelnek. Szóval a nyolcvanas években sem láttunk több nőt a történelem- és az irodalomoktatásban, mint manapság, és még internet sem volt, ahol hozzá lehetett volna jutni információkhoz a női egyenjogúságról. Emlékszem, már családanya voltam, mikor simán azt gondoltam, hogy az emancipáció elmehelet búsba, mert csak azt sikerült elérni vele, hogy ma már nem csak otthon kell a nőknek megszakadni, hanem a munkahelyen is. Ráadásul sokkal kevesebb fizetésért, mint egy férfinak. Bizony, neveltetésemnek és a családi mintáimnak köszönhetően meg sem fordult a fejemben, hogy nem az emancipációval van gond, hanem azzal, hogy az tulajdonképpen csak névlegesen és gesztusokban történt meg, miközben a lényeg: vagyis hogy a nő ugyanannyit ér, mint a férfi, valahogy nem ment át a patriarchátus ingerküszöbén. Ilyen háttérrel kezdtem el negyvenéves korom körül olvasgatni a témában, és jöttem rá, hogy minden olyan érzésem reális és valós, ami arról szólt eddig, hogy a világ igazságtalan velem, és hogy a nőknek mindig minden nehezebb, mint a férfiaknak.

Hogy a fene ette volna meg!

Elmondani nem tudom, micsoda dühöt és kétségbeesést éreztem akkor. Mint fogoly a zárkában. Miért nem tudtam én ezt hamarabb?

Miért nem mondták? Miért nem tanultam róla? Miért fojtották belém a szót, ha a rossz érzéseimről és a haragomról akartam beszélni? Miért hazudtak nekem? Mihez kezdjek ezek után?

Egy purgatórium volt, ami ezután jött. Éjszakákon át olvastam, gondolkodtam, sírtam, dühöngtem. Bele vagyok zárva a testembe, a szerepembe. Körém manipuláltak egy életet, beidomítottak. Már nem is tudok természetes lenni. Már nem is tudom, ki vagyok. Már nő lettem! Csak egy nő vagyok, követem a szabályokat, szép vagyok, szépen beszélek, udvarias vagyok, miközben belül majd szétfeszít a düh. Mit tehetek?

Nyilvánvaló volt, hogy az életemet nem rúghatom föl. Megpróbáltam, majdnem tönkretettem mindent magam körül. Rájöttem, a gyerekeimmel nem játszadózhatok. Fejet kell hajtani, a csapdát kell otthonossá tenni, hogy ők élhessenek. Viszont az is nyilvánvaló volt, hogy már sose leszek az, aki ennek előtte voltam. Már látom az átverést, látom, mi megy itt... Hogy rohadnátok meg! Nem fogok visszasimulni, nem fogom a Rendet szolgálni, ha addig élek is!

Írni kezdtem, ahhoz értettem. Írtam, mióta az eszemet tudom. Írtam szépeket, kedveseket, naplókat, történeteket, blogokat. Most azonban valami megváltozott. Mostantól máshogy írtam. Nagyon dühösen, nagyon lekezelően, nagyon trágárul. Beletöröltem a Rend képébe az összes aljasságát, aztán kigúnyoltam, kiröhögtem, a szeme közé köptem, és belerúgtam (verbálisan). Tomboltam. A nők meg jöttek, olvastak, kapkodták a fejüket: Jaj, velem is, nekem is, dühös vagyok én is!

Én tanító lettem. Vagy inkább tanító maradtam. Nem az iskolában, hanem az éterben beszéltem az embereknek bízva abban, hogy a szavaim által jobb életre lelnek. Ezt tette velem a harag. Ez az energia vitt előre, ez segített beszélni. Más tüntetni jár, esetleg elválík és elköltözik egy női kommunába, a harmadik pedig igyekszik a következő generációt okosabbra nevelni a miénknél. És persze van sok nő, aki úgy marad, belesimul, elfogadja, hogy ilyen a világ. Mindenkiből nem lehet forradalmár.

A Rend azt akarja, hogy az elvárásai szerint élj, ezért szinte a foganatásodtól kezdve arra kondicionál, hogy a szabályait magadévá tedd, és eszedbe se jusson mást választani, mint amit előír neked.

Ha mégis megteszed, megbüntet. Ha nem vagy elég csinos, elég kedves, odaadó, szófogadó (!), nőies, vagyis ha nem hozod a nők felé támasztott elvárásokat, akkor kigúnyol, megbélyegez. A határozott nő erőszakos, a komoly az barátságtalan, a tartózkodó frigid, az ambiciózus törtető. Ha egy férfi nem elég „férfias”, a Rend őt is megbünteti. Az érzelmes férfi puhány, az egyenlőségre törekvő pedig lány (vagy buzi), a szelíd férfi is buzi, a csendes is buzi, vagy ha hetero párkapcsolatban él, akkor papucs. Soha nem kedves vagy szelíd, vagy együttműködő, vagy gyengéd, hanem mindig csak buzi vagy papucs (és itt elnézést kérünk meleg barátainktól). Mindenkit szorongat a patriarchátus, ám a nőket jobban, mint a férfiakat. Na nem mintha versenyezni akarnék abban, hogy kinek rosszabb. Nyilvánvalóan a férfiaknak vannak előjogaik (főképpen, ha nem „buzik” és nem „papucsok”): a *patriarchátus* kifejezés apajogú, férfijogú társadalmat jelent, vagyis ab ovo a neve is mutatja, hogy ebben a berendezkedésben a férfiak igényei számítanak, és rájuk van minden méretezve. Pont.

Mióta a világ világ, a társadalmak a nők ingyen munkájából tartják fenn magukat. A nők végzik a biológiai fenntartást, a gondoskodási munkákat, közben pedig a háttérben élnek gyakran elnyomva és megfélemlítve, vagy ha nem is úgy, de a társadalmi tanításnak köszönhetően önként nyomva el tehetségüket és inspirációikat.

Ebben a könyvben igyekszem végigvinni az élet minden fontos szeletét és a nők felé támasztott elvárásokat, és megmutatni neked, hogyan hálózódik be láthatatlanul az egész életedet ezek a rád kényszerített dogmák és butaságok. Hogy azután mihez kezdesz majd az információkkal, rád bízom. Azt kívánom csak, légy boldog, amennyire tudsz, hiszen egy életed van. Igyekeznek elvenni tőled a jogot és a tudást, hogy kézben tartsd, igyekeznek a Rend szolgálatába állítani téged. Ha pont erre vágysz, szerencsés vagy, ám ha el akarod ezt kerülni, akkor sajnos meg kell tanulnod gondolkodni, ellent tartani és határozottnak lenni. Ehhez kívánok neked sok erőt és bátorságot.

A *Gumiszoba* blog alapítója írásaiban arról mesél, miként fedezte fel lépésről lépésre a saját életében és a nőtársai sorsában meghúzódó olyan problémákat, melyek a férfiak mindennapi elnyomó viselkedéséből erednek.

E könyv sokak szemét felnyitja majd, hogy ők is észrevegyék: a gyereknevelés, a háztartás vezetése, a fizetési egyenlőtlenségek, a szexuális viselkedés, a családon belüli erőszak, a mindennapi kommunikáció hétköznapi szexizmusa, a nőideálok és a feminizmusellenesség mind-mind olyan területek, melyekben a nők nem pusztán hátrányt szenvednek, hanem sokszor szó szerint testileg-lelkileg szenvednek – és nemritkán bele is halnak. Van okuk a haragra!

Ez a könyv olyan problémákat érint, melyekkel mi nők nap mint nap szembesülünk, de nem biztos, hogy észre is vesszük ezeket. Például azt, hogy mi nők is milyen gyorsan magunkévá tesszük a nők iránti előítéleteket és állunk be a patriarchális rendszer építői közé. Vagy hogy a fenntartható jövőt nem feltétlenül a minél több gyermek születése biztosítja, főleg ha a minőségi gyereknevelés szempontjai háttérbe szorulnak. Vagy azt, hogy a mai magyar társadalmat a nők ingyenes és láthatatlan munkája tartja fenn, nem véletlen, hogy minden olyan szándékot, ami ezt reflektorfénybe tenné, hamar letörnek. És nem utolsósorban, hogy mi nők is mennyire nem vagyunk szolidárisak egymással. Angela Murinai ezekről a témákról éleslátóan és kritikai szemlélettel, érzékenyen és empatikusan ír.

Ajánlom a könyvet azoknak az útkereső nőknek, akik szeretnék megérteni, hogy miért érzik néha úgy, hogy láthatatlan akadályokba ütköznek. Ajánlom a könyvet azoknak a férfiaknak is, akiket érdekel, mi zajlik ma egy nő lelkében és szeretnék tudni, hogyan kerüljék el azokat a csapdákat, amikkel a női méltóságot akaratukon kívül is megsérthetik. De a könyvet elsősorban azoknak ajánlom, akik a jövőért felelősek, így a pedagógusoknak és szülőknek. Ez a könyv segít megérteni, hogy gyermekeink jövője érdekében a mainál érzékenyebb ifjakat és öntudatosabb, magukért jobban kiálló lányokat kell nevelnünk.

Lannert Judit

3990 Ft

